

Programa de Traducció francès-català - TBI**Professor: Carles Castellanos**

Codi: 22074 Any: 2004-2005

Objectiu

- a) Aconseguir al final del primer semestre uns hàbits d'anàlisi global i parcial del text a partir de la lectura adequada adreçada a la traducció. Identificar els objectius comunicatius globals i parcials.
- b) Aconseguir el domini d'unes primeres habilitats de traducció tot evitant la literalitat.
- c) Iniciar en un primer coneixement de la varietat textual (treballant alguns textos amb suport visual: còmics, anuncis...).
- d) Introduir al coneixement d'uns primers problemes traductològics com el tractament dels antropònims i els topònims.
- e) Introduir al domini dels mètodes de recerca de documentació.
- f) Habituar a l'ús adequat dels diccionaris (bilingües i de cada llengua).
- g) Arribar a un domini suficient de la llengua catalana estàndard depurant del tot les incorreccions principals.

Textos per a l'assignatura TBI

Es treballaran una quinzena de textos de dificultat progressiva. Els textos, en aquest primer semestre, seran de tipus general i de registre estàndard. Entre aquests textos n'incloem uns tres o quatre amb suport visual (còmics, anuncis...). Cal procurar que alguns textos incloguin topònims i antropònims i que comptin amb algunes qüestions que demanin de manera explícita una recerca d'informació i de documentació.

Metodologia i avaluació per a l'assignatura TBI

Per al treball a la classe seguim el procés següent:

En aquest primer nivell de traducció que representa aquest curs de TBI el professor acompanya l'alumne en les diferents fases de la tasca de traducció.

La primera fase obligada del procés seguit col·lectivament a la classe, consisteix en la lectura, la comprensió i l'anàlisi del text.

La segona fase, consisteix en la tasca de resolució dels problemes de traducció i en el treball de recerca d'informació. Aquesta fase es fa col·lectivament i la poden preparar els alumnes per equips. Els problemes de traducció se centren en l'anàlisi de frases i no de simples mots, tot suggerint la necessitat d'aconseguir la reexpressió del sentit. Si es tracta de problemes que permeten un tractament general com la traducció de topònims i antropònims se'n fa una exposició breu (d'una hora màxim) a classe.

La tercera fase, és l'exposició col·lectiva de la informació recollida i de les propostes de solució dels problemes.

Els estudiants es troben així finalment en situació de treballar la seva traducció a casa.

En aquest primer semestre, en casos de traduccions més difícils, els estudiants poden encara comentar col·lectivament en una nova sessió de treball la traducció completa del text abans de fer-ne la versió definitiva. Un cop corregida la versió pel professor, aquesta és lliurada als estudiants i comentada altre cop col·lectivament, centrant l'atenció en els aspectes principals. Eventualment es pot proposar la traducció d'un text directament a la classe sense una preparació prèvia tan detinguda.

En l'avaluació de la traducció feta per l'alumne es té en compte tant l'habilitat en la tasca de traducció com el domini (normatiu i estilístic) de la llengua d'arribada. Pel que fa a la traducció es prestarà una atenció especial a les faltes greus que mostren manca de comprensió del text en francès o una transposició errònia de la informació (errors en xifres i en dates etc.). Pel que fa a les faltes de llengua, l'atenció se centrarà en els errors ortogràfics i morfosintàctics de la varietat estàndard.

L'avaluació té, particularment en aquest primer nivell, una funció estimuladora. Les notes dels primers textos tenen una funció d'avertiment i no compten realment en l'avaluació final. Les notes comencen a comptar a partir de l'estabilització de l'alumne en un grau determinat de competència. Si la qualitat del treball no és prou bona, l'alumne és citat a una "entrevista" particular amb el professor per tal de discutir els problemes detingudament al despatx. Si es tracta d'observacions breus el professor fa uns simples "comentaris" a l'alumne per tal d'orientar-lo en la seva tasca.

Si l'alumne està disposat a treballar se li permet la repetició dels treballs (o de fragments dels treballs) la qual cosa li permetrà de millorar-ne la qualitat i també d'apujar lleument la qualificació.

Sistema global d'avaluació per a l'assignatura TBI

L'avaluació continuada, forçada per la tendència que va prenent la qualitat dels treballs, és l'element fonamental de l'avaluació.

Les proves o exàmens (fets sempre en condicions reals de treball, és a dir amb diccionaris) són fites que serveixen de comprovació del nivell aconseguit per l'alumne i influeixen parcialment en la qualificació final (en un 30% de manera general i en un 50% en casos excepcionals d'impossibilitat d'assistir regularment a les classes).

Només es podrà accedir a l'examen final si s'ha fet el 75 % dels treballs. Si l'alumne/a no pot assistir regularment a classe i seguir per tant el procés d'aprenentatge, l'avaluació dels treballs i de l'examen serà menys flexible, de tal manera que l'existència reiterada de faltes greus de traducció o de llenguatge (en la varietat estàndard) serà objecte de qualificació insuficient.

Bibliografia i instruments de treball per a l'assignatura TBI

La bibliografia fonamental d'ús per als alumnes és la següent: En primer lloc, els diccionaris generals de francès (Petit Robert) i català (fonamentalment GDLC d'Enciclopèdia Catalana). Es tracta de fonts equiparables en nombre de termes i amb un nombre suficient de neologismes per tal de poder resoldre els problemes més generals de traducció.

En segon lloc, els diccionaris bilingües generals, que els alumnes han de saber utilitzar com a instruments per a la recerca de propostes de traducció, propostes que han de ser sempre comprovades en els diccionaris monolingües.

En tercer lloc, els diccionaris monolingües de consulta amb un nombre més elevat de termes: el DCVB i el Robert extens.

També s'orienta els alumnes en la recerca d'informació en obres de consulta general: enciclopèdies, atles etc. i en fonts més particularitzades: revistes, anuals etc. i s'estimula a la utilització de programes informàtics de tractament de textos, gestió de bases de dades etc. Aquesta tasca de consulta serveix també com a introducció a la traducció dels noms propis (equivalències i transcripcions).

Fitxa de l'assignatura.

Identificació

1. **Nom de l'assignatura** Traducció Directa B1 Francès/Català
2. **Codi:** 22074 **Any:** 2004-2005
3. **Àrea** Traducció i Interpretació
4. **Titulació** Grau en Traducció i Interpretació
5. **Tipus:** *Troncal* *Obligatòria* *Optativa*
6. Crèdits (ECTS)

Descripció

1. Finalitats / propòsits de la formació :

Els objectius de l'assignatura són:

- Iniciació a la pràctica de la traducció.
- Adquisició d'hàbits i d'un mètode de treball sistemàtic de traducció i d'anàlisi textual.
- Familiarització amb els problemes contrastius d'ambdues llengües.
- Utilització de les eines necessàries per al traductor (enciclopèdies, diccionaris, lèxics, i eines específiques d'internet)

2. Mòduls, blocs, temes o apartats:

- Aspectes de producció:Recreació del text, models i unitats traductives. Llengua estàndard, llengua de comunicació. Comunicació privada i comunicació pública. Autor, enunciador versus destinatari, receptor. Estratègies de comunicació: adaptacions, fidelitat, literalitats, equivalències, traducció lliure, relacions de transformació.
- Qüestions de civilització: els "realia". Valors culturals i la seva reformulació en la llengua d'arribada. Efectes de realitat. "Color local". Referents reals i perspectiva històrica. Aspectes geogràfics: relativització història i ideològica (el cas occità). Encadenament de factors civilitzacionals.
- Aspectes d'expressió. Anàlisi retòrica del discurs. La noció de freqüència: clixés i catacrexis. Pèrdua semàntica i pèrdua retòrica. Compensació i explicitació. La imitació.

3. Bibliografia comentada:

Diccionaris:

- . *Francès/Català, Català/Francès*, C. Castellanos et alt., Enciclopèdia Catalana, 2003
- . *Trésor de la Langue Française*. <http://atilf.inalf.fr/tlfv3.htm>
- . Robert P., *Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française*. Le Robert, múltiples edicions.
- . *Encyclopédie thématique Weber*. París, Weber, m.e.
- . Dictionary: <http://www.dictionary.com>
- . Clicnet: <http://clicnet.swarthmore.edu/dictionnaires.htm>

Webs:

- . Office de la Langue française: <http://www.olf.gouv.qc.ca/>
- . Gallica (Bibliothèque Nationale de France): <http://gallica.bnf.fr>

Obra de consulta:

Com a obra de consulta general, donem:

. BACARDÍ, M., i altres, *Cent anys de traducció al català (1891-1990)*. Vic: Eumo, 1998.

Sobre els temes del programa, el professor donarà o recomanarà la bibliografia específica a mesura que avanci el curs.

4. Referències per estructurar el treball de l'alumne

Alternarem diferents tipus d'exercicis, segons l'objectiu específic perseguit, per la qual cosa és molt important l'assistència a classe i la participació.

L'alumne haurà de preparar a casa traduccions i exercicis que el professor detallarà el primer dia de classe.

A continuació, presentem la metodologia i el contingut d'alguns dels exercicis:

- A- Prova de traducció a classe: consisteix en la traducció individual d'un text general (aproximadament 250 paraules) del francès al català. Els estudiants disposaran de dues hores per a fer la traducció i podran portar els diccionaris que considerin necessaris.
- B- Traducció a casa: consisteix en la traducció individual d'un text general del francès al català. Cada alumne fa la traducció a "casa" i hi pot dedicar el temps i els mitjans que estimi oportuns.
- C- Treball de curs en grup. Els alumnes hauran de traduir dos textos en grup i, un cop fetes, hauran d'intercanviar les traduccions amb un altre grup que les corregirà i, d'aquesta manera, també autoavaluarà la seva feina.
- D- Traducció sintètica. Els alumnes han de fer una traducció sintètica, que consisteix a traduir al català el text original i a resumir-lo, és a dir, que la traducció ha de contenir els punts essencials del text original i ocupar més o menys la meitat del text original.

5. Competències a desenvolupar

Competència	Indicador específic de la competència
Textual	- Diferenciar gèneres textuais, registres lingüístics i trets estilístics. Conèixer la cultura de la llengua de partida.
Estratègica	- Aplicar coneixements a la pràctica. Resoldre problemes. Raonar críticament. - Donar solucions creatives per resoldre problemes de traducció i de comunicació. Usar la intuïció per trobar solucions imaginatives als problemes de la traducció.
Instrumental	- Utilitzar els recursos informàtics com a suport per a la traducció.
Estètica	- Desenvolupar la sensibilitat estètica en l'ús de la llengua escrita

Avaluació

Bloc/Apartat/tema	Pes	Descripció
Prova de traducció a classe	30 %	Traducció individual d'un text general (aproximadament 250 paraules) del francès al català. Els estudiants podran portar a l'examen els diccionaris que considerin necessaris.
Treball de curs en grup	20%	Els alumnes hauran de traduir dos textos en grup (un de destinat a treballar la traducció de l'humor i, un altre, els textos exhortatius) i, un cop fetes, hauran d'intercanviar les traduccions amb un altre grup que les corregirà i, d'aquesta manera, també autoavaluarà la seva feina.
Traduccions a casa	20%	L'alumne haurà de fer dues traduccions individuals d'un text general del francès al català, que hauran de lliurar a la professora. Cada alumne fa les traduccions a "casa", és a dir, que hi dedica el temps i els mitjans que estimi oportuns.
Traducció sintètica	20%	S'ha de realitzar una traducció sintètica, consistent a traduir al català i resumir el text original, és a dir que la traducció ha de resumir els punts essencials del text original i ocupar més o menys la meitat que el text original.
Resums d'activitats entorn de la traducció	10%	L'alumne haurà d'assistir a conferències, seminaris o altres activitats dedicades a la traducció (que la professora indicarà a classe) i resumir-ne el contingut.

Plantilla de l'assignatura

Contingut per blocs temàtics	Competències escollides	Objectius en relació a la competència	Activitats docents (veure fitxes)			Hores destinades		Activitats d'Avaluació (veure descriptor)
			Presencials	Dirigides	Autònomes	Professor	Alumne	
- Aspectes de producció - Aspectes de cultura - Aspectes d'expressió	Textual Estratègica Estètica	Capacitat de traducció amb temps i mitjans limitats	Prova de traducció a classe			2	2	Correcció de la prova
	Textual Estratègica Instrumental Estètica	Capacitat de treball de traducció en equip	Tutories del treball en grup	Treball de curs en grup		2	10	Autoavaluació
	Textual Estratègica Instrumental Estètica	Capacitat de traducció amb tots els recursos	Revisió de traduccions a casa	Traduccions a casa		50	90	Informe de progrés
	Textual Estratègica Instrumental	Capacitat de síntesi		Traducció sintètica		2	5	Avaluació del text traduït
	Textual Estratègica	Capacitat d'auto-aprenentatge			Resums d'activitats entorn de la traducció	0,5	5	Informe de l'alumne